

บทที่ ๔

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอคลองลาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒ มีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

๔.๓ เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

๔.๔ การหาความสัมพันธ์ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

๔.๕ ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

๔.๖ ข้อมูลปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

สำหรับผลของการศึกษาในแต่ละส่วน มีสาระสำคัญและเนื้อหา สามารถประมวลทั้งในรูปแบบของตาราง และการวิเคราะห์บรรยาย ดังต่อไปนี้

๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากับข้าราชการครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของข้าราชการครูโรงเรียนในเขตอำเภอคลองลาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒ รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวน และค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ	ชาย	๔๖	๒๖.๙๐
	หญิง	๑๒๕	๗๓.๑๐
รวม		๑๗๑	๑๐๐.๐๐
๒. อายุ	ต่ำกว่า ๒๐ ปี	-	-
	๒๑ – ๓๐ ปี	๔๕	๒๕.๗๐
	๓๑ – ๔๐ ปี	๔๗	๒๗.๕๐
	มากกว่า ๔๐ ปีขึ้นไป	๗๙	๔๖.๒๐
รวม		๑๗๑	๑๐๐.๐๐
๓. ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	๑	๐.๖๐
	ระดับปริญญาตรี	๑๓๓	๗๗.๘๐
	ระดับปริญญาโท	๓๗	๒๑.๖๐
	ระดับปริญญาเอก	-	-
รวม		๑๗๑	๑๐๐.๐๐
๔. ประสบการณ์ทำงาน	ต่ำกว่า ๕ ปี	๕๒	๓๐.๔๐
	๕ – ๙ ปี	๒๙	๑๗.๐๐
	มากกว่า ๑๐ ปีขึ้นไป	๙๐	๕๒.๖๐
รวม		๑๗๑	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๑๐ มีกลุ่มอายุมากกว่า ๔๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๒๐ มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๘๐ และมีประสบการณ์ทำงาน มากกว่า ๑๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๖๐

๔.๒ ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้สรุปความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียน
ของผู้บริหารสถานศึกษาดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของข้าราชการครู
ต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม

รายการการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านหลักนิติธรรม	๓.๙๘๓	.๖๒๓	มาก
๒. ด้านหลักคุณธรรม	๓.๙๕๐	.๖๘๕	มาก
๓. ด้านหลักความโปร่งใส	๔.๐๗๖	.๖๕๙	มาก
๔. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	๔.๐๑๒	.๖๖๕	มาก
๕. ด้านหลักความรับผิดชอบ	๔.๐๖๔	.๕๖๐	มาก
๖. ด้านหลักความคุ้มค่า	๔.๐๕๗	.๖๒๕	มาก
รวมทั้งหมด	๔.๐๒๔	.๕๖๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็น ต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร
โรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๒๔$) เมื่อพิจารณารายละเอียด
ในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านหลักความโปร่งใส, ด้านหลักความรับผิดชอบ, ด้าน
หลักความคุ้มค่า, ด้านหลักการมีส่วนร่วม, ด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = ๔.๐๗๖$), ($\bar{X} = ๔.๐๖๔$), ($\bar{X} = ๔.๐๕๗$), ($\bar{X} = ๔.๐๑๒$), ($\bar{X} = ๓.๙๘๓$) และ ($\bar{X} = ๓.๙๕๐$)
ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของข้าราชการครู
ต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา **ด้านหลัก
นิติธรรม**

ด้านหลักนิติธรรม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ ในการบริหารงาน	๔.๐๖๔	.๗๒๙	มาก
๒. ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้แนวทางที่ถูกต้องในการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบและข้อบังคับแก่บุคลากรในโรงเรียน	๔.๑๗๐	.๗๓๖	มาก
๓. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการเป็นที่ยอมรับของครู นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนและยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน	๓.๙๘๘	.๗๕๑	มาก
๔. ผู้บริหารสถานศึกษามีมาตรการ แนะนำ ตักเตือนบุคลากรในโรงเรียนที่ประพฤติตนไม่เหมาะสม	๓.๙๓๖	.๘๔๘	มาก
๕. ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนกับผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเสมอภาค	๓.๘๕๔	.๘๑๗	มาก
๖. ผู้บริหารสถานศึกษามีการยกย่อง ชมเชย ครูนักเรียนที่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน และปูนบำเหน็จความชอบแก่ผู้ทำความดี	๓.๘๘๓	.๗๙๖	มาก
รวมทั้งหมด	๓.๙๘๓	.๖๒๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักนิติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๘๓$) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ข้อ ๒, ข้อ ๑, ข้อ ๓, ข้อ ๔, ข้อ ๖ และ ข้อ ๕ ($\bar{X} = ๔.๑๗๐$), ($\bar{X} = ๔.๐๖๔$), ($\bar{X} = ๓.๙๘๘$), ($\bar{X} = ๓.๙๓๖$), ($\bar{X} = ๓.๘๘๓$) และ ($\bar{X} = ๓.๘๕๔$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของข้าราชการครู
ต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา **ด้านหลัก
คุณธรรม**

ด้านหลักคุณธรรม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ผู้บริหารสถานศึกษายึดมั่นในความถูกต้องดีงามในการปฏิบัติหน้าที่เป็นแบบอย่างได้	๓.๙๖๕	.๗๔๓	มาก
๒. ผู้บริหารสถานศึกษามีความซื่อสัตย์สุจริต	๔.๑๓๕	.๗๖๗	มาก
๓. ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความขยันหมั่นเพียร	๔.๐๓๕	.๗๘๙	มาก
๔. ผู้บริหารสถานศึกษามีความอดกลั้น ไม่แสดงอาการโกรธให้เห็น	๓.๖๗๓	.๙๙๙	มาก
๕. ผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรมไม่เอนเอียงด้วยรักหรือชังต่อบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง	๓.๘๔๘	.๘๙๕	มาก
๖. ผู้บริหารสถานศึกษามีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลได้ทุกระดับและทุกอาชีพ	๔.๐๔๗	.๘๔๖	มาก
รวมทั้งหมด	๓.๙๕๐	.๖๘๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๕๐$) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ข้อ ๒, ข้อ ๖, ข้อ ๓, ข้อ ๑, ข้อ ๕ และ ข้อ ๔ ($\bar{X} = ๔.๑๓๕$), ($\bar{X} = ๔.๐๔๗$), ($\bar{X} = ๔.๐๓๕$), ($\bar{X} = ๓.๙๖๕$), ($\bar{X} = ๓.๘๔๘$) และ ($\bar{X} = ๓.๖๗๓$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของข้าราชการครู
ต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลัก
ความโปร่งใส

ด้านหลักความโปร่งใส	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดระบบการดำเนินงานร่วมกัน ให้สามารถตรวจสอบได้ทุกกรณี	๔.๐๕๙	.๗๙๕	มาก
๒. ผู้บริหารสถานศึกษามีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานที่สำคัญ ให้บุคลากรหลายคนเพื่อลดความเสี่ยงจากการผิดพลาดหรือ ทุจริต	๔.๐๖๔	.๘๔๘	มาก
๓. ผู้บริหารสถานศึกษามีการเปิดเผยข้อมูลให้แก่ประชาชน และบุคลากรในโรงเรียนทราบตามความเป็นจริง	๔.๐๓๕	.๗๙๖	มาก
๔. ผู้บริหารสถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ประชาชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและบุคลากรทุกคน ซักถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียน	๔.๐๙๙	.๗๗๒	มาก
๕. ผู้บริหารสถานศึกษามีการพิจารณาความดีความชอบในรูปแบบ ของคณะกรรมการ	๔.๐๕๓	.๘๑๔	มาก
๖. ผู้บริหารสถานศึกษามีการรายงานผลการปฏิบัติงานของ สถานศึกษาต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกปี การศึกษา	๔.๑๔๖	.๗๓๓	มาก
รวมทั้งหมด	๔.๐๗๖	.๖๕๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร
โรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความโปร่งใส โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๗๖$)
เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ข้อ ๖, ข้อ ๔, ข้อ ๒, ข้อ ๑, ข้อ ๕
และ ข้อ ๓ ($\bar{X} = ๔.๑๔๖$), ($\bar{X} = ๔.๐๙๙$), ($\bar{X} = ๔.๐๖๔$), ($\bar{X} = ๔.๐๕๙$), ($\bar{X} = ๔.๐๕๓$) และ
($\bar{X} = ๔.๐๓๕$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของข้าราชการครู
ต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา **ด้านหลัก
การมีส่วนร่วม**

ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และนักเรียน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจปัญหาที่สำคัญของโรงเรียน	๔.๐๓๕	.๘๐๔	มาก
๒. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมเป็นกรรมการจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาโรงเรียน	๔.๐๕๙	.๘๐๒	มาก
๓. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	๓.๙๖๕	.๗๙๖	มาก
๔. ผู้บริหารสถานศึกษามีการเปิดรับข้อเสนอแนะจากประชาชน ครูและนักเรียนเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน	๔.๐๐๐	.๗๔๔	มาก
๕. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ร่วมเป็นคณะกรรมการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน	๓.๙๔๗	.๗๗๗	มาก
๖. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ครูและนักเรียน เสนอแนะแนวคิดในการป้องกันและแก้ไขความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน	๔.๐๑๒	.๗๔๕	มาก
รวมทั้งหมด	๔.๐๑๒	.๖๖๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๑๒$) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ข้อ ๒, ข้อ ๑, ข้อ ๖, ข้อ ๔, ข้อ ๓ และ ข้อ ๕ ($\bar{X} = ๔.๐๕๙$), ($\bar{X} = ๔.๐๓๕$), ($\bar{X} = ๔.๐๑๒$), ($\bar{X} = ๔.๐๐๐$), ($\bar{X} = ๓.๙๖๕$) และ ($\bar{X} = ๓.๙๔๗$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของข้าราชการครู
ต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลัก
ความรับผิดชอบ

ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับว่าผลงานที่สำเร็จหรือล้มเหลวของครูและนักเรียนเกิดจากการบริหารของตน	๓.๗๑๔	.๗๖๓	มาก
๒. ผู้บริหารสถานศึกษาใส่ใจและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาเมื่อพบข้อบกพร่อง	๓.๙๑๘	.๗๗๐	มาก
๓. ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรในโรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษายอมรับผลงานของโรงเรียนและของนักเรียนเป็นผลงานร่วมกันของทุกคน	๔.๐๒๓	.๗๑๙	มาก
๔. ผู้บริหารสถานศึกษา และครู มีความมุ่งมั่นที่จะเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนให้สูงขึ้น	๔.๒๙๘	.๖๗๖	มาก
๕. ผู้บริหารสถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายงานและหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผนอย่างชัดเจน	๔.๒๒๒	.๗๐๑	มาก
๖. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และบุคลากรช่วยกันรับผิดชอบทรัพย์สินของโรงเรียน	๔.๒๑๐	.๖๙๖	มาก
รวมทั้งหมด	๔.๐๖๔	.๕๖๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๖๔$) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ข้อ ๔, ข้อ ๕, ข้อ ๖, ข้อ ๓, ข้อ ๒ และ ข้อ ๑ ($\bar{X} = ๔.๒๙๘$), ($\bar{X} = ๔.๒๒๒$), ($\bar{X} = ๔.๒๑๐$), ($\bar{X} = ๔.๐๒๓$), ($\bar{X} = ๓.๙๑๘$) และ ($\bar{X} = ๓.๗๑๔$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของข้าราชการครู
ต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลัก
ความคุ้มค่า

ด้านหลักความคุ้มค่า	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ	๓.๙๘๒	.๘๑๕	มาก
๒. ผู้บริหารสถานศึกษามีมาตรการประหยัดน้ำ ไฟฟ้าและสาธารณูปโภค	๔.๑๓๕	.๗๔๓	มาก
๓. ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	๓.๘๒๕	.๗๙๒	มาก
๔. ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายงานแก่บุคลากรตามความรู้ความสามารถ	๓.๙๘๘	.๗๔๔	มาก
๕. ผู้บริหารสถานศึกษาให้นักเรียนมีความรู้และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามระดับชั้นที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	๔.๑๙๙	.๖๘๓	มาก
๖. ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูและนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อม	๔.๒๑๑	.๗๒๑	มาก
รวมทั้งหมด	๔.๐๕๗	.๖๒๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๕๗$) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ ข้อ ๖, ข้อ ๕, ข้อ ๒, ข้อ ๔, ข้อ ๑ และ ข้อ ๓ ($\bar{X} = ๔.๒๑๑$), ($\bar{X} = ๔.๑๙๙$), ($\bar{X} = ๔.๑๓๕$), ($\bar{X} = ๓.๙๘๘$), ($\bar{X} = ๓.๙๘๒$) และ ($\bar{X} = ๓.๘๒๕$) ตามลำดับ

๔.๓ เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร ได้แก่ การจำแนกตามเพศ, อายุ, ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ตามสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ข้าราชการครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอลองลาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๙ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ

ด้านการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียน	เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
๑. ด้านหลักนิติธรรม	ชาย	๔๖	๓.๙๕๗	.๕๘๓	-๓.๒๒๙	.๐๒๔
	หญิง	๑๒๕	๓.๙๙๒	.๖๓๙		
๒. ด้านหลักคุณธรรม	ชาย	๔๖	๓.๙๑๓	.๖๗๒	-๔.๓๐๐	.๐๐๐
	หญิง	๑๒๕	๓.๙๖๔	.๖๙๒		
๓. ด้านหลักความโปร่งใส	ชาย	๔๖	๔.๐๖๕	.๖๒๗	-๑.๓๐๐	.๑๙๗
	หญิง	๑๒๕	๔.๐๘๐	.๖๗๒		
๔. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ชาย	๔๖	๔.๐๕๘	.๖๑๙	.๕๕๑	.๕๘๒
	หญิง	๑๒๕	๓.๙๙๕	.๖๘๓		
๕. ด้านหลักความรับผิดชอบ	ชาย	๔๖	๔.๑๗๘	.๕๒๙	๑.๖๑๑	.๑๐๙
	หญิง	๑๒๕	๔.๐๒๓	.๕๖๘		
๖. ด้านหลักความคุ้มค่า	ชาย	๔๖	๔.๑๑๖	.๖๗๕	.๗๕๓	.๔๕๓
	หญิง	๑๒๕	๔.๐๓๕	.๖๐๗		
รวมทั้งหมด	ชาย	๔๖	๔.๐๔๘	.๕๓๖	.๓๓๘	.๗๓๖
	หญิง	๑๒๕	๔.๐๑๕	.๕๗๘		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ข้าราชการครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลัก
 ธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($t = .๓๓๘$, $Sig = .๗๓๖$) ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละ
 ด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร
 โรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สมมติฐานที่ ๒ ข้าราชการครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลใน
 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอคลองลาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลใน
 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามอายุ

ด้านการใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
๑. ด้านหลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.๗๑๐	๒	.๓๕๕	.๙๑๓	.๔๐๓
	ภายในกลุ่ม	๖๕.๒๙๓	๑๖๘	.๓๘๙		
	รวม	๖๖.๐๐๓	๑๗๐			
๒. ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.๗๙๕	๒	.๓๙๗	.๘๔๖	.๔๓๑
	ภายในกลุ่ม	๗๘.๙๒๒	๑๖๘	.๔๗๐		
	รวม	๗๙.๗๑๖	๑๗๐			
๓. ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	.๓๕๐	๒	.๑๗๕	.๔๐๑	.๖๗๐
	ภายในกลุ่ม	๗๓.๓๘๔	๑๖๘	.๔๓๗		
	รวม	๗๓.๗๓๔	๑๗๐			
๔. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	.๐๘๓	๒	.๐๔๒	.๐๙๓	.๙๑๑
	ภายในกลุ่ม	๗๕.๐๐๔	๑๖๘	.๔๔๖		
	รวม	๗๕.๐๘๘	๑๗๐			
๕. ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	.๑๓๔	๒	.๐๖๗	.๒๑๑	.๘๑๐
	ภายในกลุ่ม	๕๓.๒๑๔	๑๖๘	.๓๑๗		
	รวม	๕๓.๓๔๘	๑๗๐			
๖. ด้านหลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	.๓๒๐	๒	.๑๖๐	.๔๐๖	.๖๖๗
	ภายในกลุ่ม	๖๖.๑๓๔	๑๖๘	.๓๙๔		
	รวม	๖๖.๔๕๔	๑๗๐			

ตารางที่ ๔.๑๐ (ต่อ)

ด้านการใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	.๑๖๑	๒	.๐๘๐	.๒๔๙	.๗๘๐
	ภายในกลุ่ม	๕๔.๒๕๘	๑๖๘	.๓๒๓		
	รวม	๕๔.๔๑๘	๑๗๐			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ข้าราชการครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($F = .๒๔๙$, $Sig = .๗๘๐$) ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สมมติฐานที่ ๓ ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอคลองลาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
๑. ด้านหลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.๐๒๕	๒	.๐๑๓	.๐๓๒	.๙๖๙
	ภายในกลุ่ม	๖๕.๙๗๘	๑๖๘	.๓๙๓		
	รวม	๖๖.๐๐๓	๑๗๐			
๒. ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.๐๒๓	๒	.๐๑๒	.๐๒๔	.๙๗๖
	ภายในกลุ่ม	๗๙.๖๙๓	๑๖๘	.๔๗๔		
	รวม	๗๙.๗๑๖	๑๗๐			
๓. ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	.๓๗๓	๒	.๑๘๖	.๔๒๗	.๖๕๓
	ภายในกลุ่ม	๗๓.๓๖๑	๑๖๘	.๔๓๗		
	รวม	๗๓.๗๓๔	๑๗๐			

ตารางที่ ๔.๑๑ (ต่อ)

ด้านการใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
๔. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	.๘๐๖	๒	.๔๐๓	.๙๑๒	.๔๐๔
	ภายในกลุ่ม	๗๔.๒๘๑	๑๖๘	.๔๔๒		
	รวม	๗๕.๐๘๘	๑๗๐			
๕. ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	.๑๙๖	๒	.๐๙๘	.๓๑๐	.๗๓๔
	ภายในกลุ่ม	๕๓.๑๕๒	๑๖๘	.๓๑๖		
	รวม	๕๓.๓๔๘	๑๗๐			
๖. ด้านหลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	.๐๕๙	๒	.๐๒๙	.๐๗๕	.๙๒๘
	ภายในกลุ่ม	๖๖.๓๙๕	๑๖๘	.๓๙๕		
	รวม	๖๖.๔๕๔	๑๗๐			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	.๐๑๗	๒	.๐๐๙	.๐๒๖	.๙๗๔
	ภายในกลุ่ม	๕๔.๔๐๑	๑๖๘	.๓๒๔		
	รวม	๕๔.๔๑๘	๑๗๐			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($F = .๐๒๖$, $Sig = .๙๗๔$) ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สมมติฐานที่ ๔ ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลัก
 ธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอลองลาน สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลใน
 การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ด้านการใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
๑. ด้านหลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.๐๖๕	๒	.๐๓๓	.๐๘๓	.๙๒๐
	ภายในกลุ่ม	๖๕.๙๓๘	๑๖๘	.๓๙๒		
	รวม	๖๖.๐๐๓	๑๗๐			
๒. ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.๓๐๓	๒	.๑๕๒	.๓๒๑	.๗๒๖
	ภายในกลุ่ม	๗๙.๔๑๓	๑๖๘	.๔๗๓		
	รวม	๗๙.๗๑๖	๑๗๐			
๓. ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	.๗๖๖	๒	.๓๘๓	.๘๘๒	.๔๑๖
	ภายในกลุ่ม	๗๒.๙๖๘	๑๖๘	.๔๓๔		
	รวม	๗๓.๗๓๔	๑๗๐			
๔. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	.๐๗๖	๒	.๐๓๘	.๐๘๕	.๙๑๘
	ภายในกลุ่ม	๗๕.๐๑๑	๑๖๘	.๔๔๖		
	รวม	๗๕.๐๘๘	๑๗๐			
๕. ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	.๐๒๐	๒	.๐๑๐	.๐๓๒	.๙๖๙
	ภายในกลุ่ม	๕๓.๓๒๘	๑๖๘	.๓๑๗		
	รวม	๕๓.๓๔๘	๑๗๐			
๖. ด้านหลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	.๗๑๖	๒	.๓๕๘	.๙๑๕	.๔๐๓
	ภายในกลุ่ม	๖๕.๗๓๘	๑๖๘	.๓๙๑		
	รวม	๖๖.๔๕๔	๑๗๐			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	.๑๗๙	๒	.๐๙๐	.๒๗๘	.๗๕๘
	ภายในกลุ่ม	๕๔.๒๓๙	๑๖๘	.๓๒๓		
	รวม	๕๔.๔๑๘	๑๗๐			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($F = .๒๗๘$, $Sig = .๗๕๘$) ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๔.๔ การหาความสัมพันธ์ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

ผลความสัมพันธ์ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร ได้แก่ การจำแนกตามตัวแปรย่อยของหลักธรรมาภิบาลกับภาพรวมของการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ ๕ หลักนิติธรรมมีความสัมพันธ์กับภาพรวมของการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

สมมติฐานที่ ๖ หลักคุณธรรมมีความสัมพันธ์กับภาพรวมของการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

สมมติฐานที่ ๗ หลักความโปร่งใสมีความสัมพันธ์กับภาพรวมของการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

สมมติฐานที่ ๘ หลักการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับภาพรวมของการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

สมมติฐานที่ ๙ หลักความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์กับภาพรวมของการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

สมมติฐานที่ ๑๐ หลักความคุ้มค่ามีความสัมพันธ์กับภาพรวมของการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงความสัมพันธ์ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร
โรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรย่อยของหลักธรรมาภิบาล

ด้านการใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารโรงเรียน		ด้านหลักนิติธรรม	ด้านหลักคุณธรรม	ด้านหลักความโปร่งใส	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ด้านหลักความรับผิดชอบ	ด้านหลักความคุ้มค่า	รวมทั้งหมด
๑. ด้านหลัก นิติธรรม	CC	๑.๐๐๐	.๗๓๔**	.๗๖๐**	.๗๔๖**	.๗๓๘**	.๗๑๕**	.๘๖๙**
	Sig. (2-tailed)	.	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐
	กลุ่มตัวอย่าง	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑
๒. ด้านหลัก คุณธรรม	CC	.๗๓๔**	๑.๐๐๐	.๗๖๘**	.๖๘๙**	.๗๑๘**	.๖๙๓**	.๘๕๓**
	Sig. (2-tailed)	.๐๐๐	.	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐
	กลุ่มตัวอย่าง	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑
๓. ด้านหลัก ความโปร่งใส	CC	.๗๖๐**	.๗๖๘**	๑.๐๐๐	.๘๐๒**	.๗๕๕**	.๘๐๐**	.๙๑๐**
	Sig. (2-tailed)	.๐๐๐	.๐๐๐	.	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐
	กลุ่มตัวอย่าง	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑
๔. ด้านหลัก การมีส่วนร่วม	CC	.๗๔๖**	.๖๘๙**	.๘๐๒**	๑.๐๐๐	.๗๘๙**	.๗๘๘**	.๙๐๖**
	Sig. (2-tailed)	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐	.	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐
	กลุ่มตัวอย่าง	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑
๕. ด้านหลัก ความรับผิดชอบ	CC	.๗๓๘**	.๗๑๘**	.๗๕๕**	.๗๘๙**	๑.๐๐๐	.๘๔๔**	.๙๐๑**
	Sig. (2-tailed)	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐	.	.๐๐๐	.๐๐๐
	กลุ่มตัวอย่าง	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑
๖. ด้านหลัก ความคุ้มค่า	CC	.๗๑๕**	.๖๙๓**	.๘๐๐**	.๗๘๘**	.๘๔๔**	๑.๐๐๐	.๙๐๑**
	Sig. (2-tailed)	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐	.	.๐๐๐
	กลุ่มตัวอย่าง	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑
รวมทั้งหมด	CC	.๘๖๙**	.๘๕๓**	.๙๑๐**	.๙๐๖**	.๙๐๑**	.๙๐๑**	๑.๐๐๐
	Sig. (2-tailed)	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐	.๐๐๐	.
	กลุ่มตัวอย่าง	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑	๑๗๑

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ความสัมพันธ์ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักนิติธรรมกับภาพรวมของการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑ ($CC = .๘๖๙$, Sig. (2-tailed) = .๐๐๐) ด้านหลักคุณธรรมกับภาพรวมของการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑ ($CC = .๘๕๓$, Sig. (2-tailed) = .๐๐๐) ด้านหลักความโปร่งใสกับภาพรวมของการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑ ($CC = .๙๑๐$, Sig. (2-tailed) = .๐๐๐) ด้านหลักการมีส่วนร่วมกับภาพรวมของการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑ ($CC = .๙๐๖$, Sig. (2-tailed) = .๐๐๐) ด้านหลักความรับผิดชอบต่อภาพรวมของการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑ ($CC = .๙๐๑$, Sig. (2-tailed) = .๐๐๐) ด้านหลักความคุ้มค่ากับภาพรวมของการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑ ($CC = .๙๐๑$, Sig. (2-tailed) = .๐๐๐) ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และต้องยอมรับข้อสมมติฐานตั้งแต่ข้อที่ ๕ – ๑๐

ความสัมพันธ์ของตัวแปรย่อยของหลักธรรมาภิบาลทั้ง ๖ ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบต่อภาพรวมของการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๑

๔.๕ ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ขอสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน ในเขตอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๕ คน ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวน ๒ รูป รวมผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๗ รูป/คน และสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

๑. ความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

๑.๑ ด้านหลักนิติธรรม จำเป็นอย่างยิ่ง ต้องยึดหลักกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับ เพื่อป้องกันปัญหาด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมายต่างๆ ถ้ามีปัญหาก็คงชี้แจงถึงแนวทางหลักทางกฎหมายได้ เพราะกฎระเบียบต่างๆ ที่บังคับใช้ก็เพื่อป้องกันการเกิดปัญหา ถ้าปฏิบัติตามกฎหมายปัญหาต่างๆ จะไม่เกิด หรือเกิดน้อย ซึ่งเป็นกรอบบังคับมิให้ปกครองกันตามอำเภอใจ

๑.๒ ด้านหลักคุณธรรม จะต้องมีความประพฤติดี ยึดหลักธรรมของพุทธศาสนา เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน อะลุ่มอล่วย ยึดหยุ่นตามสถานการณ์ สร้างความสามัคคีปรองดอง

*สัมภาษณ์ เกียรติศักดิ์ ทนจันทร์, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองแขงวิทยา, ๑๖ มกราคม ๒๕๕๘.

ในหมู่คณะ หลักธรรมที่ผู้บริหารควรมี เช่น พรหมวิหาร ๔ สังคหวัตถุ ๔ ทิศา ๖ วุฒิธรรม ๔ อิทธิบาท ๔ อภัยทาน ซื่อสัตย์ สุจริต มีระเบียบวินัย และเคารพสิทธิของผู้อื่น ฯลฯ^๒

๑.๓ ด้านหลักความโปร่งใส ผู้บริหารต้องมีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต สามารถตรวจสอบการทำงานได้ ต้องทำงานเป็นระบบ ตรงไปตรงมา สร้างความศรัทธาให้แก่ผู้ร่วมงานและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้^๓

๑.๔ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ต้องให้ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการทำงานทุกขั้นตอน ตั้งแต่วางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ และประเมินผล จะทำให้ได้รับความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานและร่วมกันแก้ปัญหาต่างๆ ได้ตามสมควร เกิดความภาคภูมิใจร่วมกัน เมื่องานประสบความสำเร็จ หรือรับผิดชอบร่วมกันเมื่อเกิดข้อผิดพลาด สิ่งที่จะเป็นผลดี คือจะไม่เกิดการขัดแย้ง ร้องเรียนกัน^๔

๑.๕ ด้านหลักความรับผิดชอบ ต้องแบ่งความรับผิดชอบให้ผู้ร่วมงานได้รับผิดชอบงานที่มอบหมาย ตัดสินใจเองได้ตามกรอบของงานที่รับผิดชอบเพื่อความคล่องตัวในการบริหารงาน ไม่ต้องรอการตัดสินใจจากผู้บริหาร โดยรับผิดชอบงานในหน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถ^๕

๑.๖ ด้านหลักความคุ้มค่า ต้องให้ทุกคนมีความตระหนักถึงคุณค่าของการใช้วัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ และเวลาในการปฏิบัติงาน ต้องใช้ให้คุ้มค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดซื้อ – จ้าง ที่มีราคาสูงเกินจริง เรียกร้องผลประโยชน์จากการจัดซื้อ – จ้างงาน วัสดุอุปกรณ์ไม่ได้คุณภาพ คือ บริหารจัดการงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด^๖

๒. แนวทางในการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียน

นำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ทุกด้าน ถ้าขาดด้านใดด้านหนึ่งไป อาจจะทำให้การบริหารงานไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรหรือไม่สมบูรณ์ กำหนดนโยบายและประกาศต่อสาธารณะให้เป็นที่รับทราบกันโดยทั่ว กำหนดนโยบายเป็นรูปธรรม จริงจังและจริงจัง มีการติดตามผลการบริหารทุกระยะ และประกาศผลงานตามที่ได้มีนโยบาย^๗

^๒ สัมภาษณ์ พระครูปัญญา สดุดิคุณ, ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดไพโรสณัฏฐาราม, ๑๗ มกราคม ๒๕๕๘.

^๓ สัมภาษณ์ วชิรินทร์ ชนทัตติม, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองมดแดง, ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗.

^๔ สัมภาษณ์ สมพงษ์ ศรีหินกอง, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านใหม่เจริญสุข, ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๗.

^๕ สัมภาษณ์ โสภา ทศนภาค, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองพลูประชาสรรค์, ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗.

^๖ สัมภาษณ์ ประดิษฐ์ วันแจ้ง, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน, ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗.

^๗ สัมภาษณ์ เกียรติศักดิ์ ทนจันทร์, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองแขงวิทยา, ๑๖ มกราคม ๒๕๕๘.

๓. การพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

๓.๑ การส่งเสริมพัฒนาด้านหลักนิติธรรม ควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร ผู้ร่วมงาน ได้มีโอกาสเรียนรู้ อบรม ให้ความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ เช่น ให้ไปประชุมสัมมนา ด้านกฎหมายต่างๆ เมื่อบุคลากรมีความรู้ ทุกคนจะกระทำการอย่างถูกต้องโดยอัตโนมัติ^{๘๘}

๓.๒ การส่งเสริมพัฒนาด้านหลักคุณธรรม ดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริม เสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรม ให้เป็นรูปธรรม และต่อเนื่อง เช่น การอบรมปฏิบัติธรรม และต้องปฏิบัติควบคู่กับการลงโทษ และการให้ขวัญกำลังใจ^{๘๙}

๓.๓ การส่งเสริมพัฒนาด้านหลักความโปร่งใส ส่งเสริมให้การปฏิบัติงานตามหลักปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตามขั้นตอน สามารถตรวจสอบได้ มีความถูกต้องตามระเบียบ ฯลฯ มีการแต่งตั้ง/มอบหมาย ให้บุคลากรในองค์กรได้มีการตรวจสอบซึ่งกันและกันได้อย่างกลายามิตร^{๙๐}

๓.๔ การส่งเสริมพัฒนาด้านหลักการมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้มีการประชุม ทำกิจกรรม ร่วมกันกับผู้ร่วมงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจ และทำงานร่วมกัน การประสานงาน สนับสนุนการมีส่วนร่วม เพื่อให้ทำงานบรรลุตามวัตถุประสงค์^{๙๑}

๓.๕ การส่งเสริมพัฒนาด้านหลักความรับผิดชอบ ส่งเสริมให้มีการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่ในงานที่รับผิดชอบ เรียนรู้งานตามกรอบขอบเขตของงาน เพื่อให้ทำงานได้ถูกต้องตาม บทบาทหน้าที่ และตัดสินใจเองได้ตามบทบาทหน้าที่^{๙๒}

๓.๖ การส่งเสริมพัฒนาด้านหลักความคุ้มค่า ส่งเสริมให้มีการประชุมสัมมนา การจัดทำ แผนปฏิบัติงาน การใช้งบประมาณตามโครงการต่างๆ เพื่อให้การวางแผนการใช้งบประมาณให้เกิด ประโยชน์สูงสุด^{๙๓}

๔. การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียน

๔.๑ ด้านหลักนิติธรรม

การบริหารวิชาการ ในเรื่อง การบริหารหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร งาน ทะเบียนวัดผล ต้องอ้างอิงประกาศ กฎ ระเบียบข้อบังคับ

การบริหารงานบุคคล ในเรื่อง วินัย การรักษาวินัย การมอบหมายงานการสอน และงานพิเศษ การพิจารณาความดีความชอบประจำปี

การบริหารงบประมาณ ในเรื่อง การเงินพัสดุ การเบิกจ่ายเงินประเภทต่างๆ ตามระเบียบฯ การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการต่างๆ

^{๘๘} สัมภาษณ์ ประดิษฐ์ วันแจ้, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน, ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗.

^{๘๙} สัมภาษณ์ พระครูปัญญา สติคุณ, ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดไพรสนทร์รัตนาราม, ๑๗ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๙๐} สัมภาษณ์ วชิรินทร์ ชนทัตติ, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองมดแดง, ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗.

^{๙๑} สัมภาษณ์ สมพงษ์ ศรีหินกอง, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านใหม่เจริญสุข, ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๗.

^{๙๒} สัมภาษณ์ โสภ ทัศนภาค, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองพลูประชาสรรค์, ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗.

^{๙๓} สัมภาษณ์ ประดิษฐ์ วันแจ้, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน, ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗.

การบริหารทั่วไป ในเรื่อง การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ต้องอาศัยระเบียบกฎหมาย^{๑๔}

๔.๒ ด้านหลักคุณธรรม

การบริหารวิชาการ ในเรื่อง การสอนซ่อมเสริม
การบริหารงานบุคคล ในเรื่อง ส่งเสริมสนับสนุน การทำผลงานทางวิชาการ
การพิจารณาคัดเลือกครูดีเด่นด้านต่างๆ
การบริหารงบประมาณ ในเรื่อง การพิจารณาอนุมัติงบประมาณ การจัดสรร
งบประมาณ^{๑๕}

๔.๓ ด้านหลักความโปร่งใส

การบริหารวิชาการ ในเรื่อง การวัดผลประเมินผล จัดทำแผนจัดการเรียนรู้
ให้ครบถ้วนตามหลักสูตร
การบริหารงานบุคคล ในเรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากร มีหลักฐาน
การปฏิบัติงานครบถ้วน ตรวจสอบได้
การบริหารงบประมาณ ในเรื่อง การเงินพัสดุ จัดทำเอกสารการเงินให้ถูกต้อง
ตรวจสอบได้

การบริหารทั่วไป ในเรื่อง การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบเอกสารการสอน
การเงิน และที่เกี่ยวข้องกับระเบียบต่างๆ^{๑๖}

๔.๔ ด้านหลักการมีส่วนร่วม

การบริหารวิชาการ ในเรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรร่วมกัน จัดตารางสอน
การบริหารงานบุคคล ในเรื่อง การพิจารณาความดีความชอบ
การบริหารงบประมาณ ในเรื่อง การระดมทรัพยากร งบประมาณ ร่วมกัน
จัดทำแผนปฏิบัติการ
การบริหารทั่วไป ในเรื่อง การจัดกิจกรรมต่างๆ ระเบียบปฏิบัติต่างๆ เช่น
ระเบียบในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ^{๑๗}

๔.๕ ด้านหลักความรับผิดชอบ

การบริหารวิชาการ ในเรื่อง มอบหมายงานให้หัวหน้างานบริหารจัดการ
การสอนเสริมเมื่อนักเรียนไม่ได้เรียนหรือหยุดเรียน เพื่อทดแทนชดเชยให้นักเรียนที่ขาดหายไป
การบริหารงานบุคคล ในเรื่อง มอบหมายให้รับผิดชอบงานบางเรื่อง ครูจัด
ตารางสอนพิเศษ เมื่อตนเองลาหรือไปราชการไม่ได้ทำการสอน
การบริหารงบประมาณ ในเรื่อง มอบหมายงาน แต่งตั้งเจ้าหน้าที่

^{๑๔} สัมภาษณ์ เกียรติศักดิ์ ทนจันทร์, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองแขวงวิทยา, ๑๖ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๑๕} สัมภาษณ์ ประดิษฐ์ วันแจ้ง, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน, ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗.

^{๑๖} สัมภาษณ์ วชิรินทร์ ชนัททิพย์, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองมดแดง, ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗.

^{๑๗} สัมภาษณ์ สมพงษ์ ศรีหินกอง, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านใหม่เจริญสุข, ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๗.

การบริหารทั่วไป ในเรื่อง แต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานต่างๆ^{๑๘}

๔.๖ ด้านหลักความคุ้มค่า

การบริหารวิชาการ ในเรื่อง ใช้สื่อ อุปกรณ์ช่วยสอนอย่างเต็มที่ ครูสอนให้น้อยลง แต่ให้นักเรียนได้เรียนรู้มากขึ้น

การบริหารงานบุคคล ในเรื่อง ใช้บุคลากรที่มีอยู่ปฏิบัติงานให้ครบตามกรอบงานของโรงเรียน มอบหมายงานพิเศษให้น้อยลงโดยเฉพาะงานที่ไม่เกี่ยวกับการศึกษา

การบริหารงบประมาณ ในเรื่อง จัดสรรงบประมาณที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและครบทุกงาน

การบริหารทั่วไป ในเรื่อง ใช้งบประมาณสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ อย่างเหมาะสม ประหยัด และคุ้มค่า จัดทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียง^{๑๙}

๔.๖ ข้อมูลปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมภาษณ์ ดังนี้

๑. ถ้านำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ทุกด้าน ทุกกระบวนการ ไม่น่าจะมีปัญหา ส่วนใหญ่เกิดจากผู้บริหารไม่มีความจริงใจและจริงจัง

๒. การจะบริหารให้องค์กรประสบความสำเร็จได้ ผู้บริหารต้องมุ่งมั่น จริงใจ จริงจัง มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเป็นธรรม เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบ ที่สำคัญต้องเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นตัวอย่างให้แก่บุคลากรทุกคนได้ และจะเกิดความศรัทธาให้ความร่วมมือกับผู้บริหารอย่างเต็มที่^{๒๐}

๓. ผู้บริหารจะต้องหลอมรวมใจบุคลากรทุกคนให้เป็นหนึ่งเดียวให้ได้ก่อน จึงจะเกิดพลังความสามัคคีตามมา

เก่งคนเก่งงานท้นเก่งแล้ว	จะให้แจ่วต้องกระจายให้คนอื่น
ทั้งใกล้ชิดห่างไกลถามจุดยืน	เขาจะชื่นชมท่านว่าเก่งจริง ^{๒๑}

^{๑๘} สัมภาษณ์ โสภา ทศนภาค, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองพลูประชาสรรค์, ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗.

^{๑๙} สัมภาษณ์ เกียรติศักดิ์ ทนจันทร์, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองแขงวิทยา, ๑๖ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๒๐} สัมภาษณ์ พระครูปัญญา สดุดิคุณ, ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดไพรสนต์รัตนาราม, ๑๗ มกราคม ๒๕๕๘.

^{๒๑} สัมภาษณ์ พระครูสุจินต์วัชรธาร, ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดมอศรีชัย, ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘.